

Una guerra civil o un genocidi per explicar

written by Llorenç Prats | 6 de novembre de 2020

Una piulada de fa poc del filòsof Jordi Graupera sobre la Guerra Civil ha encetat un viu debat a les xarxes socials. Aquella guerra, la del 1936 al 1939, segons la piulada no va ésser una guerra “va ésser un simulacre, una massacre tribal, una batuda de conills”.

Aquella guerra, destaca el filòsof, no ha suscitat entre els més brillants pensadors catalans un posicionament clar. Ni Pla, ni Sagarra, ni Rodoreda, “en parlen directament”. Un contemporani d’ells, com Sales, només en va fer un text de ficció, “Incerta glòria” en el qual en prou feines es parla del suposat enfrontament bèl·lic.

Però la cita pertany a l’escriptor Abel Cutillas, el qual l’ha publicat a <https://www.patreon.com/enricvila>, en obert, sota el títol: “Josep Pla, no disputar la guerra”. L’article s’endinsa en el món de les absències i les conclusions han obert moltes llums.

Els lectors, amb els seus comentaris, han assentit: la guerra civil també va ser una guerra contra els catalans. Un intent, desesperat, de neteja ètnica que va fracassar.

L’article en qüestió que comenta en part el llibre d’Enric Vila sobre Josep Pla, per a tots ells, és de rabiosa actualitat. Una freda actualització d’una constatació de silenci que impermeabilitza la societat catalana davant els seus reptes més grans.

L’excepció que s’esmenta i que segons es diu mereix un estudi a part, és el llibre de Pere Calders, *Unitats de xoc*, si es considera que la col·lecció “Signe de contradicció” d’en Raimon Galí, no pertany al gènere literari sobre el qual

tracte l'article.

Per Cutillas, "la Guerra Civil no és una guerra europea del segle XX" perquè "Catalunya no viu la Guerra Civil com a pròpia, Catalunya no la disputa". Per això, conclou que "els seus escriptors fonamentals no poden fer altra cosa que evitar-la o mirar-la des de fora".

"Sense causes justes no hi ha guerra de veritat" s'explica a l'article. Combatre l'aixecament del cop d'estat, en canvi, només podia "ésser una batuda". I és que, com explica, "el franquisme no és una ideologia feixista sofisticada sinó una mera mentalitat casernària", estrafeta i sense cap projecte.

I tot plegat ho rebla quan diu "si pensen que els valors pels quals valia la pena lluitar i morir eren els de la República espanyola fixin-se en qui els defensa en l'actualitat". Tot acabant tirant per terra la gran construcció propagandística en la qual hem crescut: "si haguessin guanyat els altres, encara haguera estat pitjor", referint-se a la república espanyola. I és que és sabut que el comunisme és sempre més eficaç eliminant les identitats nacionals que qualsevol altra forma política.

Acaba dient "si considereu que l'article fereix la memòria dels vostres avis o besavis que van lluitar, patir o morir a la guerra tingueu en compte que els avis van ser els primers que ens van mentir". Ells, encara vius, necessitaven donar un mínim "sentit al que van haver de suportar". Però "potser deixar-nos de mentir amb les mentides que ells ens van servir és el millor homenatge que els hi podem fer, potser l'únic."